

Către: Victoria Belous, Ministru al Finanțelor

Copie: Olga Golban, Director al Serviciului Fiscal de Stat

Nr. 7 din 28 ianuarie 2025

Ref.: Proiectul de modificare a Legii privind tichetele de masă

Stimată Doamnă Ministră,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Urmare a examinării [Proiectului de modificare a Legii privind tichetele de masă](#), vă comunicăm următoarele:

- Scopul care stă în spatele implementării mecanismului tichetelor de masă a fost asigurarea faptului că angajații unei companii se alimentează suficient, respectiv, creșterea nivelului general de bunăstare și sănătate a angajaților. Este important de a păstra acest scop și nu de admis ca acest instrument social să devină un instrument financiar/de plată.
- Tichetul de masă reprezintă dreptul fiecărui angajat la hrană în timpul lucrului, reflectând o sumă fixă oferită de angajator per zi lucrată, cu consumul acesteia restricționat la o perioadă de valabilitate limitată de șase luni. Legea ce se propune a fi modificată, în articolul 3 punctul 6, stabilește că tichetele sunt acordate conform unui regulament aprobat de Guvern. În acest regulament, la capitolul II punctul 19, se precizează explicit că tichetul are o valabilitate de 6 luni de la data transferului valorii nominale. Acest termen își are logica sa și urmărește valorificarea sumelor transferate de către angajați pentru alimentare curentă, ci nu "economisirea" acestor bani pentru niște nevoi mai mari. Altfel spus, eliminarea termenului de valabilitate de 6 luni reduce presiunea asupra utilizării rapide a tichetelor, ceea ce poate afecta fluxul constant al consumului de produse alimentare și prejudicia intenția de îmbunătățire a sănătății persoanei. De aceea, termenul existent se prezintă a fi unul oportun și nu necesită intervenție.
- În ceea ce ține de rambursarea tichetelor expirate către angajatori (art. 141 alin. 2 din Lege), menționăm că rambursarea valorii nominale către angajatori ridică întrebări privind plățile în valoare de 24% deja achitate pentru aceste sume (contribuții sociale, impozit pe venit etc.). În cazul în care angajații solicită transformarea tichetelor expirate în sume bănești, angajatorul ar trebui să plătească din nou aceleași impozite, ceea ce duce la o dublă taxare. Alternativ, sumele oferite salariaților ar fi diminuate, generând nemulțumiri. Lipsa unui mecanism clar de restituire a impozitelor către angajatori de către stat face ca această prevedere să fie dificil de implementat. Respectiv, aceste modificări ar putea provoca probleme de restituire, generând nemulțumiri în rândul angajaților și al angajatorilor și creând dificultăți administrative și fiscale pentru toate părțile implicate.
- În textul modificărilor și al justificărilor aferente, se afirmă că actuala lege nu ar prevedea o soluție pentru gestionarea tichetelor în cazul muncii în schimburi. În opinia noastră, art. 5 punctul 4 din Lege prevede, în mod explicit, o opțiune pentru salariații care lucrează în schimburi. Conform acestuia, valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe instrumentul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt, înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg. Respectiv, dacă există un alt aspect ce nu reiese direct din asta, se cere a fi clarificat mai mult, pentru a aduce o înțelegere a necesității modificării.

- Propunerea de completare a art. 17 din Lege, ce presupune că operatorul nu are dreptul să utilizeze sumele corespunzătoare contravalorii tichetelor de masă achitate de angajator în alte scopuri, vine în contradicție cu alte prevederi ale aceluși articol, care prevăd că soldul conturilor bancare ale operatorului trebuie să fie cel puțin egal cu valoarea nominală a tichetelor de masă aflate în circulație. În opinia noastră, reglementarea existentă oferă garanții suficiente că fondurile corespunzătoare tichetelor de masă sunt protejate și nu pot fi utilizate în alte scopuri. Adăugarea acestui enunț suplimentar poate crea confuzii inutile și pune la îndoială conformitatea operatorilor cu prevederile actuale, dar și nu permite valorificarea excesului, de exemplu, prin depozitare în conturi bancare cu dobândă a acestui exces.

Suplimentar, considerăm iminentă revizuirea valorii existente a tichetului de masă, pornind de la acel fapt că în contrariu de prevederile Legii valoare nominală trebuie să fie revizuită anual la 1 aprilie (alineatul (3) art. 4) din Lege, valoarea existentă din 2018 a fost revizuită numai de 2 ori, prima data la 1 ianuarie 2020 de la 45 MDL la 55 MDL și a doilea – la 01 ianuarie 2023 de la 55 MDL până la 70 MDL. Totodată, dacă luăm regula menționată și datele privind indicii prețurilor de consum, avem următoarele valori maxime la care trebuie să fie ajustată valoarea nominală a tichetelor de masă: dacă 55 MDL ajustăm la IPC pentru perioada 2020-2024, obținem valoarea de 91,69 MDL, iar 70 MDL ajustate la IPC pentru perioada 2023-2024, obținem valoarea de 83,11 MDL. Utilizând în calitate de fundament ultimele anunțuri ale Guvernatoarea BNM, rata inflației în anul 2024 o să depășească intervalul de 6,5% anual, ajustarea propusă trebuie să fie cel puțin rotunjită la următorul leu întreg deja din 1 februarie 2025 (91,69 la 93 MDL iar 83,11 la 85MDL cel puțin).

Indicii prețurilor, pe sectoare ale economiei, anul precedent=100 pe Indici și Ani

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Indicele prețurilor de consum (IPC)	104.84	103.77	105.11	128.74	113.42	104.68

(https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/40%20Statistica%20economica/40%20Statistica%20economica__05%20PRE__PRE010__serii%20anuale/PRE010100.px/table/tableViewLayout2/?rxid=8e69070f-3ac5-4b22-ab66-eab8ee8cc25a)

Adițional atragem atenția că, actual, valoarea tichetului de masă, inclusiv TVA, este mai mică decât plafonul maxim deductibil de cheltuieli suportate pentru hrana organizată a salariaților – care este în valoare 70 MDL fără TVA, reiese că plafonul dat este, de fapt, mai mare decât tichetul de masă de la 5,6 MDL (reieșind de cota redusă a TVA de 8%) pînă la 14 MDL (reieșind din cota standardă 20%).

Reiterăm că studiul publicat de AMCHAM în sfârșitul anului 2019 a aratat că fără luarea în calcul suma contribuțiilor sociale în valoare de 24% CNAS calculat la valoarea nominală a tichetelor de masă un leu achitat prin tichet de masă aduce venituri fiscale adiționale la bugetul public național cel puțin de 25 bani (14,6 bani – TVA, 3,4 bani - impozite și contribuții sociale achitate de comercianți, 7 bani – impozite achitate de furnizori comercianților – producătorilor și importatorilor al produselor alimentare)

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, directoare adjunctă și coordonatoare a Comitetului Fiscal, în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”